

Uffici communal Lumnezia / Gemeindeamt Lumnezia

Canzlia communala / Gemeindekanzlei

7144 Vella

Tel 081 920 60 00

Fax 081 920 60 18

e-mail: info@lumnezia.ch

www.lumnezia.ch

PROTOCOL RADUNONZA COMMUNALA LUMNEZIA 05 D'OCTOBER 2018

2018/03

05 D'OCTOBER 2018
CANZLIA COMMUNALA LUMNEZIA
Palius 32D, 7144 Vella

Giesta da tractandas

1.	Avertura ed elecziun dils dumbravuschs.....	2
2.	Protocol radunanza communal 15 da zercladur 2018 (2018/02)	2
3.	Revisiun parziala dalla planisaziun locala Lumnezia.....	2
	Reuniun leschas da baghegiar	2
4.	Avertura quartier Bual a Morissen	4
	a. Approbaziun dil project.....	4
	b. Concessiun dil credit da CHF 922'000	4
5.	Indrezs da pilotadi per il provediment d'aua dalla vischnaunca Lumnezia	6
	a. Approbaziun dil project.....	6
	b. Concessiun dil credit da CHF 576'000	6
6.	Rendaquen da projects	8
	a. Sanar il mulin a Morissen per scaffir la pusseivladad da transformar igl object en in menaschi d'ustria	8
	b. Cuvrida da betun sin la via Resgia – Tgiern a Vrin	9
	c. Cuvrida da betun sin la via Quadra - Sogn Bistgaun a Degen.....	9
	d. Vehichel communal pil survetsch tecnic dalla vischnaunca	9
7.	Varia.....	10

Protocol dalla radunanza communal Lumnezia (2018/03)

Datum: Venderdis, ils 05 d'october 2018
 Liug: Halla plurivalenta dalla casa da scola Sutvitg 28E, 7144 Vella
 Cuoz: 20:00 – 21.20 uras
 Presents: 56 votantas e votants
 Parsura: Duri Blumenthal, president communal
 Actuar: Marcus Cavegn, canzlist communal

Tractandas

1. Avertura ed elecziun dils dumbravuschs

Il president communal Duri Blumenthal arva la radunanza communal fagend beinvegni als presents. El constatescha, che la radunanza communal ei vegnida convocada ad uras conform allas determinaziuns digl artechel 44 ella constituzion dalla vischtaunca Lumnezia, aschia che la radunanza ei cumpetenta da prender conclus.

La radunanza communal approbescha la giesta da tractandas dils 21 da settember 2018 presentada dalla suprastanza communal.

Seschau perstgisar han:

- Daniel Blumenthal-Lombris, commember dalla cumissiun da gestiun Lumnezia;
- Hilda Livers-Capeder, commembra dalla cumissiun da gestiun Lumnezia;
- Marcel Caduff-Cajacob, emploiau dall'administraziun communal Lumnezia
- Selina Crivelli-Caduff, menadra dalla partiziun finanzas e persunal dall'administraziun communal Lumnezia.

La radunanza elegia dus dumbravuschs:

- Ueli Caduff-Riedi, Morissen
- Priscus Capaul, Lumbrein

2. Protocol radunanza communal 15 da zercladur 2018 (2018/02)

Il protocol dalla davosa radunanza communal dils 15 da zercladur 2018 ei staus exponius ella canzlia communal e silla pagina d'internet dalla vischtaunca duront 30 gis.

Il president communal Duri Blumenthal constatescha, ch'igl ei buca vegniu inoltrau recuors en secret aschia ch'il protocol dalla davosa radunanza communal dils 15 da zercladur 2018 (2018/02) vala sco approbaus tenor art. 34 dalla constituzion dalla vischtaunca Lumnezia.

3. Revisiun parziale della planisaziun locala Lumnezia

Reuniun leschas da baghegiar

Presentaziun

- 1) Ella votaziun dil pievel dils 03 da mars 2013 ei vegnida approbada la revisiun parziale della lescha federala davart la planisaziun dil territori. Quella revisiun pertucca las zonas da baghegiar. Ils cantuns ein obligai d'adattar il plan directiv per ils insediamenti, da reducir las zonas da baghegiar surdimensiunadas sin fundament dallas prognosas pil svilup dalla populaziun, da coordinar la planisaziun dallas zonas da baghegiar denter las vischtauncas, da garantir la disponibilitad dil terren da baghegiar inzonau, da promover il svilup digl insediament egl intern e la concentraziun els habitadis e da relaschar prescripziuns per l'ulivaziun d'avantatgs e disvantatgs tras la planisaziun dil territori.
- 2) La revisiun parziale della planisaziun locala Lumnezia cuntegn la reuniiun dallas leschas da baghegiar dallas otg anteriuuras vischtauncas, ch'ein vegnididas fusiunadas all'entschatta 2013. La suprastanza communal ha prevediu da far la revisiun dalla

lescha da baghegiar en dus pass. Ell'emprema etappa vegnan tratgas ensemes las leschas dils siat vischinadis, che sebasan sil model d'ina lescha da baghegiar dalla BVR (Associaziun grischuna per il svilup dil territori), daferton che la lescha da Vrin, che suonda in'autra sistematica, stat en vigur. Ei retracta d'ina unificaziun formala senza midadas essenzialas ni materialas dil cuntegn da quellas siat leschas che vegnan unificadas. En referencia culs plans digl uorden fundamental, che cumpegljan il plan da zonas, il plan general d'avertura ed il plan general da formaziun, semida nuot. All'entschatta ha la cumissiun da planisaziun dil territori empraua da far ina suletta lescha, denton sedifferenziescha la lescha da baghegiar da Vrin fetg dalla sistematica dallas ulteriuras leschas ed ei buca cumpatibla cun quella da tschellas siat leschas da baghegiar. Ei fass buca stau pusseivel d'integrar la lescha da Vrin senza far adattaziuns dil cutedegn, autramein vess ins stuiu surprender ils artechels dalla lescha da baghegiar da Vrin talis qualis ella lescha unida cul resultat che quella fass nunsurveseivla e buca adattada per l'applicaziun da planisaders ed dall'autoritatad da baghegiar.

Ils 20 da mars 2018 ha la regenza dil cantun Grischun approbau il plan directiv cantunal pils secturs politica dalla planisaziun dil territori ed insediament. Las vischnauncas ston implementar quel ed adattar l'entira planisaziun locala enteifer tschun onns.

En vesta da quella situaziun fass ei mo gronda lavur per pauc da vuler far ussa ina lescha unificada che stuess vegnir revedida cumplettamein enteifer ils proxims tschun onns sin fundament dil conclus dalla regenza dil cantun Grischun.

- 3) Il contract da fusioa dalla vischnaunca Lumnezia cuntegn la reglementaziun transitoria, che la vischnaunca fusiunada unificheschi sia legislaziun aschispert sco pusseivel, sil pli tard denton enteifer in temps da max. tschun onns. L'unificaziun dallas leschas da baghegiar ei aunc buca succedita enteifer quei temps. Perquei duei silmeins vegnir fatga ina unificaziun formala dallas leschas da baghegiar enteifer quest onn.

Il contract da fusioa ha era fixau sut il punct 8 dils effects giuridics dalla fusioa, ch'ei seigi da francar ella nova lescha da baghegiar dalla vischnaunca da Lumnezia ch'il vischinadi da Vrin hagi era vinavon la pusseivladad da mantener, sviluppar e direger il maletg dil vitg cun in uorden da baghegiar e planisaziun da spazi adequat. Cun schar en vigur la lescha vertenta da baghegiar, che vala per Vrin, ei quella pretensiun ademplida.

- 4) Naven dils 15 da zercladur entochen ils 16 da fenadur 2018 (30 dis) ha giu liug l'exposiziun publica da participaziun pertucont la revisiun parziale dalla planisaziun locala dalla vischnaunca Lumnezia, sebasond sin art. 13 dalla Ordinaziun davart la planisaziun dal territori per il chantun Grischun. Duront il temps d'exposiziun ha mintgin giu la pusseivladad d'inoltrar alla suprastanza communal Lumnezia en secret proposas ed objecziuns motivadas.
- 5) Enteifer la procedura da participaziun ein entradas duas posiziuns, numnadamein d'ina gruppaziun vischinadi Vrin e dall'uniu da commerci e mistregn Lumnezia.

a. Gruppaziun vischinadi Vrin

Quella ha giavischau che la lescha da baghegiar sco era las proceduras per lubientschas da baghegiar seigien las medemas egl avegnir per l'entira vischnaunca Lumnezia inclusiv Vrin. Il punct 8. el contract da fusioa sappi vegnir ademplius cun prescripziuns specialas enteifer il plan general da formaziun. Quella petiziun ei vegnida suttascreta da 48 persunas cun domicil a Vrin.

b. Uniun da commerci e mistregn Lumnezia, c/o Savoldelli Tanno SA, Curdin Derungs

Da principi beneventa ella la direcziun d'unificar en im emprem pass las leschas da baghegiar materialmein per simplificar la lavur pils proprietaris, planisader ed era per la vischnaunca. Augment d'efficienza seigi adina da beneventar mirond co la birocrazia creschi onn per onn en fatgs da baghegiar. Finamira principala seigi da

simplificar las leschas e da descargar ils privats e las firmas da birocrazia e da buca engrevegiar quels cun dapli birocrazia, taxas e contribuziuns.

Tier singuls artechels fa l'uniun da commerci e mistregn Lumnezia propostas per midadas. Quellas propostas cumpeglion denton midadas essenzialas dil cuntegn dalla lescha. Ual talas midadas ein buca prevedidas ell'unificaziun dallas leschas da baghegiar.

- 6) Ils 28 d'uost 2018 ha giu liug a Vrin ina sera d'informaziun per declarar l'intenziun dalla reunioon proponida dallas leschas da baghegiar. La gruppaziun vischinadi Vrin e l'uniun da commerci e mistregn Lumnezia ein vegnias envidadas da prender part, sco era ulteriurs interessents. Quella cumpeglia buca midadas materialas da prescripziuns dalla lescha, mobein ina unificaziun formala. Las prescripziuns dil schema da zonas stattan en vigur cumpleinamein. Medemamein mida nuot vid ils plans da basa dalla planisaziun locala (plan da zonas, plan general da formaziun, plan general d'avertura). Da quella radunanza d'informaziun han priu part 42 persunas, denter auter era il president dall'uniun da commerci e mistregn Lumnezia, Curdin Derungs. Il pesident communal Duri Blumenthal e la planisadra Tanja Bischofberger han orientau e dau risposta allas damondas presentadas.
- 7) Tenor art. 39 dalla constituziun dalla vischernaunca Lumnezia decida la cuminanza dils votants all'urna davart l'approbaziun e la revisiun da leschas, denton ha la radunanza communalia tenor art. 42 la cumpetenza d'approbar la planisaziun locala.
- 8) La lescha da baghegiar unificada vegn buca presentada alla radunanza communalia artechel per artechel.

Proposta

La suprastonza communalia propona d'approbar il project per la revisiun parziala dalla planisaziun locala Lumnezia, che cumpren la reunioon dallas leschas da baghegiar dils vischinadis dalla vischernaunca cun excepziun da Vrin. Il project vegn buca presentaus alla cuminanza dils votants all'urna essend che la radunanza communalia ei cumpetenta d'approbar revisiuns parzialas dalla planisaziun locala.

Damondas e discussiun

Negina damonda ni discussiun.

Conclus

La radunanza communalia concluda cun gronda maioritad, senza cuntravusch ed abstensiuns, d'approbar d'approbar il project per la revisiun parziala dalla planisaziun locala Lumnezia, che cumpren la reunioon dallas leschas da baghegiar dils vischinadis dalla vischernaunca cun excepziun da Vrin.

4. Avertura quartier Bual a Morissen

- a. Approbaziun dil project
- b. Concessiun dil credit da CHF 922'000

Presentaziun

- 1) Il schef dil departament communal per traffic, ovras publicas ed ambient, Daniel Solèr, presenta il project per l'avertura dil quartier Bual a Morissen.
- 2) Il project da baghegiar sebasa sil plan da quartier Bual a Morissen, che la vischernaunca da Morissen veva relaschau e ch'ei vegnius impurtaus el register funsil ils 29 da mars 2011. El cumpeglia la nova via da quartier sura (via nr. 2), la sanaziun dalla via communalia Naus ch'ei igl access alla via da quartier cun ina lunghezia da circa 120 m, ina lingia circulara pigl aquaduct, la sanaziun dallas lingias existentes digl aquaduct egl areal dalla via communalia Naus, la sanaziun dils stabiliments existents da canalisaziun e drenadi aschiunsch che quei ei necessari, in stabiliment da parcar, e la cuvrida da catram per la via da quartier sut (via nr. 1).

- 3) Il biro Collenberg inschigniers S.c.r.l. da Lumbrein ha survegniu l'incarica da far il project da baghegiar ed ha fatg in rapport tecnic ed ina calclazion da cuosts:

NPK	Position Betrag ohne Mwst.	Strasse	Wasser-versorgung	total
	1. Baumeisterarbeiten			
111	Regiearbeiten	Fr. 5'500.00	Fr. 3'700.00	Fr. 9'200.00
113	Baustelleneinrichtung	Fr. 18'700.00	Fr. 850.50	Fr. 19'550.50
117	Abbrüche u. Demontagen	Fr. 9'440.00	Fr. 1'088.95	Fr. 10'528.95
151	Bauarbeiten für Werkleitungen			
181	Garten- u. Landschaftsbau	Fr. 1'800.00	Fr. 92.50	Fr. 1'892.50
211	Baugruben und Erdarbau	Fr. 74'885.00	Fr. 4'216.50	Fr. 79'101.50
221	Fundationsschichten	Fr. 72'750.00		Fr. 72'750.00
237	Kanalisationen und Entwässerung	Fr. 81'875.30	Fr. 13'226.60	Fr. 95'101.90
241	Ortsbetonbau	Fr. 108'565.00	Fr. 125.00	Fr. 108'690.00
	total brutto	Fr. 373'515.30	Fr. 23'300.05	Fr. 396'815.35
	Mehrwertsteuer 7.7 %	Fr. 28'760.70	Fr. 1'794.10	Fr. 30'554.80
	total Baumeisterarbeiten inkl. Mwst.	Fr. 402'276.00	Fr. 25'094.15	Fr. 427'370.15
	2. Belagsarbeiten Strasse 2 (oben)			
111	Regiearbeiten	Fr. 3'000.00		
113	Baustelleneinrichtung	Fr. 6'000.00		
222	Abschlüsse u. Pflästerungen	Fr. 15'425.00		
223	Belagsarbeiten	Fr. 81'265.00		
	total brutto	Fr. 105'690.00		
	Mehrwertsteuer 7.7 %	Fr. 8'138.15		
	total Belagsarbeiten inkl. Mwst.	Fr. 113'828.15		Fr. 113'828.15
	3. Wasserversorgung (Hauptleitung)			
111	Regiearbeiten		Fr. 5'590.00	
411	Werkleitungen für Wasser Sanitärb.		Fr. 39'460.50	
	total Bauarbeiten brutto		Fr. 45'050.50	
	Mehrwertsteuer 7.7 %		Fr. 3'468.90	
	total Wasserversorgung inkl. Mwst.		Fr. 48'519.40	Fr. 48'519.40
	4. Belagsarbeiten Strasse 1 (unten)			
111	Regiearbeiten	Fr. 3'000.00		
113	Baustelleneinrichtung	Fr. 6'000.00		
222	Abschlüsse u. Pflästerungen	Fr. 5'225.00		
223	Belagsarbeiten	Fr. 78'910.00		
	total Belagsarbeiten inkl. Mwst.	Fr. 93'135.00		
	Mehrwertsteuer 7.7 %	Fr. 7'171.40		
	total Belagsarbeiten unt. Str. inkl. Mwst.	Fr. 100'306.40		Fr. 100'306.40
	5. Baunebenkosten			
920	Leerrohre Repower inkl. Mwst.		Fr. 12'131.30	
	öffentliche Beleuchtung inkl. Mwst.		Fr. 30'000.00	
	Geometer / Perimeterverfahren		Fr. 20'000.00	
	Grundbuchamt		Fr. 2'000.00	
	Bauversicherung		Fr. 3'000.00	
	Projekt und Bauleitung		Fr. 70'000.00	
	Plankopien / Inserate		Fr. 3'000.00	
	total Baunebenkosten inkl. Mwst.			Fr. 140'131.30
	Total 1. - 5.			Fr. 830'155.40
	Unvorhergesehenes / Reserve ca. 8 %		Fr. 68'768.00	
	Zusätzliche Reserve aufgr. Submission		Fr. 23'076.60	
	TOTAL KOSTENVORANSCHLAG			Fr. 922'000.00

Damondas e discussiun

Sin damonda orientescha il chef dil departament communal per traffic, ovras publicas ed ambient, ch'ils cuosts per la nova via da quartier veggan repartgi tenor interessenza privata e publica. La suprastanza communal ha decidiu d'introducir la procedura da perimeter per la repartiziun dils cuosts d'avertura 2. etappa dil quartier Bual a Morissen tenor suandonts criteris.

Cuosts via da quartier	CHF 262'000
Cumpart interessenza privata (80 %)	CHF 209'600
Cumpart interessenza publica (20 %)	CHF 52'400
Repartiziun interessenza privata	CHF 209'600
70% tenor surfatscha valetada	CHF 146'720
30% tenor cumpart da lunghezia e surfatscha valetada	CHF 62'880

Ils cuosts per la sanaziun dalla via communal existenta veggan buca repartgi, cunquei che la via vegg buca midada essenzialmein. Medemamein veggan ils cuosts per la cuvrida dalla via da quartier sut (via nr. 1) buca repartgi, cunquei che quei era vegniu fixau ils contracts da vendita ni da brat da terren.

Proposta

La suprastanza communal propona d'approbar il project e da conceder il credit da CHF 922'000 per l'avertura dil quartier Bual a Morissen.

Conclus

La radunanza communal decide cun gronda maioritad e senza cuntravusch d'approbar il project per l'avertura dil quartier Bual a Morissen e da conceder in credit da CHF 922'000.00.

5. Indrezs da pilotadi per il provediment d'aua dalla vischernaunca Lumnezia

a. Approbaziun dil project

b. Concessiun dil credit da CHF 576'000

Presentaziun

La suprastanza communal ha surdau l'incarica da lavur alla firma Mullis + Cavegn AG, Engineering Telematik, Cuera, da planisar il pilotadi integral per il provediment d'aua dalla vischernaunca Lumnezia

Primus Cavegn, cumpossessur dalla firma Mullis + Cavegn AG, presenta il project.

Ina gronda part dils provediments d'aua dallas anteriusas vischernauncas han in pilotadi. Quels ein denton antiquai e san buca vegnir actualisai. Il project preveda da centralisar il pilotadi per tut ils provediments d'aua dalla vischernaunca sin in server redundant, che duei vegnir installaus en casa communal. Sin quei server savessen era vegnir installadas outras applicaziuns da pilotadi, p.ex. dallas sereneras e dall'illuminaziun da vias.

La segirtad da datas duei vegnir garantida tenor las directivas dil cantun Grischun. En cass da disturbis vegg activaus igl alarm tras il sistem da pilotadi.

Il provediment d'aua cumpeglia da present 17 reservuars. A Vignogn e Suraua vegg produciu energia electrica cun la forza hidraulica dils aquaducts. A Vella sesanfla in pumpadi per saver far diever d'ina fontauna da reserva en cass da basegns. Ei drova adattaziuns ed extensiun d'installaziuns electricas da luvratoris, reservuars e staziuns d'arver la reserva d'aua da stizzar els reservuars en cass da barschaments. Els loghens ch'ils pilotadis ein installai oz resta mo aunc las staziuns da communicaziun cul pilotadi central.

Il calcul da cuost per il pilotadi d'aua per la vischernaunca Lumnezia cuntegn suandontas posiziuns.

Kostenvoranschlag: Prozessleitsystem und Automation für die Wasserversorgung Lumnezia						
Pos.	Lieferungen und Leistungen	Unternehmung/Firma	Einh.	Menge	Preis	Total
1.	PLS und Automation					349'800.00
1.1	Ausschreibung Angebot gemäss Ausschreibung	Lieferant PLS und Automation				320'000.00
						320'000.00
1.2	Server PLS Hard- und Software Server (virtualisierter Server) Clients für den technischen Dienst Unterbruchsfreie Stromversorgung Dienstleistungen	IT Lieferant	p	1.0	8'000.00	8'000.00
			p	1.0	2'000.00	2'000.00
			p	1.0	4'000.00	4'000.00
			p	1.0	4'000.00	4'000.00
1.3	Netzwerkkomponenten Netzwerkkomponenten (Switch und Firewall) Dienstleistungen Konzept Netzwerk und Sicherheit	IT Lieferant	p	1.0	4'000.00	4'000.00
			p	1.0	5'000.00	5'000.00
1.4	Internetanschlüsse (All IP mit fixer IP-Adresse) Bereitstellung Internet-Anschlüsse (8 Standorte)	Swisscom	St.	8.0	350.00	2'800.00
						2'800.00
2.	Anpassung/Erweiterung Elektroinstallation Werkhöfe, Reservoir und Auslöstationen					79'500.00
2.1	Vella Gemeindehaus Reservoir und Schacht SS 2.04	Elektroinstallateuer	St.	1.0	8'000.00	8'000.00
			St.	2.0	1'500.00	3'000.00
2.2	Vrin Altes Gemeindehaus Abgabeschacht AS Cons Reservoir Cons, Nalaus und S. Giusep		St.	1.0	2'000.00	2'000.00
			St.	1.0	2'000.00	2'000.00
			St.	3.0	1'500.00	4'500.00
2.3	Lumbrein (Nussaus) Reservoir Nussaus		St.	1.0	1'500.00	3'000.00
2.4	Vignogn Reservoir Prau Fontauna Werkhof Vignogn		St.	1.0	1'500.00	1'500.00
			St.	1.0	5'000.00	5'000.00
2.5	Degen Kontrollstelle Rampa Reservoir Rampa, Sum Crap		St.	1.0	3'000.00	3'000.00
			St.	2.0	1'500.00	3'000.00
2.6	Morissen Werkhof Morissen Reservoir La Vegna, Plaun Miastrols		St.	1.0	2'000.00	2'000.00
			St.	2.0	1'500.00	3'000.00
2.7	Cumbel Werkhof Cumbel Reservoir Padrus, Lamens		St.	1.0	2'000.00	2'000.00
			St.	2.0	1'500.00	3'000.00
2.8	Suraua Neues Feuerwehrlokal, Rückbau altes Gemeindehaus Reservoir Uors, Tersnaus, Surcasti Reservoir Camuns KKW Mulin		St.	1.0	20'000.00	20'000.00
			St.	3.0	1'500.00	4'500.00
			St.	1.0	5'000.00	5'000.00
			St.	1.0	5'000.00	5'000.00
3.	Interne Dienstleistungen (technischer Dienst)					25'000.00
3.1	Dienstleistungen durch den technischen Dienst Begleitung, Unterstützung bei der Detailplanung und in der Ausführungsphase		p	1.0	25'000.00	25'000.00
4.	Kostenzusammenstellung					454'300.00
4.1	PLS und Automation					349'800.00
4.2	Anpassung/Erweiterung Elektroinstallation Werkhöfe, Reservoir und Auslöstationen					79'500.00
4.3	Interne Dienstleistungen					25'000.00
5.	Fachingenieur					70'000.00
5.1	Honorar für Fachplanung	Konzepterstellung, Ausschreibungen, Koordination, Projektleitung, Bauleitung und Ausführungskontrolle, Ausführungsunterlagen, Begleitung Tests und Abnahmen, Kontrolle Dokumentation, Kostenkontrolle				70'000.00
6.	Total Lieferungen und Leistungen inkl. MWSt.					524'300.00
7.	Diverses / Unvorhergesehenes		ca.	10%	52'000.00	
8.	Total Lieferungen und Leistungen inkl. MWSt. (gerundet)					576'000.00

Damondas e discussiun

Ils cuosts da manteniment dil sistem da pilotadi dependa dil standard da controlla. La firma Mullis + Cavegn AG ha fatg ina calculaziun cun quater variantas. Ina survigilonza permanenta ed actualisaziun dil sistem vegn a custar denter CHF 20'000 – 30'000 ad onn. Quels cuosts sereduceschan alla mesadad, sche la survigilonza succeda mo duront il gi. En damonda vegn ina varianta pli favoreivla che cuosta denter CHF 2'000 – 5'000 ad onn.

Il furnitur dil pilotadi ei aunc buca definius. Il support dil sistem da pilotadi duront ils emprems tschun onns vegr denton mess sil prezi ch'ei d'offerir.

La fiananziaziun dils cuosts da project succeda cun daners dalla finanziaziu speciala digl aquaduct communal. Ei sa vegr quintau cun contribuziuns dall'assicuranza d'edifecis dil cantun Grischun. La damonda da contribuziun vegr inoltrada cura ch'ils cuosts ein enconuschents sin basa d'offertas.

Proposta

La suprastanza communal propona d'approbar il project e da conceder in credit da CHF 576'000.00.

Conclus

- a. La radunanza communal decida cun gronda maioritad e senza cuntravusch ed abstensiuns d'approbar il project per igl indrez da pilotadi per il provediment d'aua dalla vischnaunca Lumnezia.
- b. La radunanza communal decida cun gronda maioritad e senza cuntravuschs ed abstensiuns da conceder in credit da project da CHF 576'000 per igl indrez da pilotadi per il provediment d'aua dalla vischnaunca Lumnezia.

6. Rendaquen da projects

a. Sanar il mulin a Morissen per scaffir la pusseivladad da transformar igl object en in menaschi d'ustria

Situaziun iniziala

- 1) Ils 12 da zercladur 2015 ha la radunanza communal approbau il project da transformar il baghetg dil mulin a Morissen, baghetg nr. 5-97 sin parcella nr. 3144, en in'ustria ed ha concediu in credit da project da CHF 400'000. La vischnaunca ch'ei possessura dil baghetg sostegn la renovaziun digl object per scaffir quella pusseivladad. Las investiziuns dil menaschi gastronomic cumpetan als iniziants e vegrnan finanziadas entras persunas privatas ed instituziuns.
- 2) Il rendaquin muossa ch'il credit ei vegrnius surtratgs per CHF 9'511.30. Tenor la calculaziun da cuosts cuntenevan il credit era la taglia sin valeta augmentada (TVA). Sin fundament d'ina cunvegnentscha cun l'administraziun da taglia federala vegr il Mulin Morissen tractaus sco menaschi da mistregn e sto aschia quintar giu la TVA duront 20 onns. Cheutras eisi pusseivel da survegnir anavos la TVA per las investiziuns fatgas. Autramein survegness la vischnaunca buca quella restituziun, cunquei ch'ella ei buca suttamessa alla TVA per ils menaschis administrativs. Il quen da TVA vegr menaus separadament ella contabilitad. Il Mulin Morissen ei tschaffaus sut la gruppa da contos 8902 el quen economic, la TVA ella bilantscha.
- 3) La vischnaunca da padrinadi da Unterengstringen ha dau ina contribuziun da CHF 150'000.00 pil project. Sin quella summa ei era stada da pagar la TVA. Da l'autra vart ha la vischnaunca saviu far la deducziun da taglia preliminara TVA sin l'entira summa d'investiziun.
- 4) Caussas ch'eran buca prevedidas ella calculaziun da cuosts dil project ein stadas oravontut il plantschiu da betun dall'ustria ed ils parcadis ch'ein vegrni pretendi tenor la lubientscha da baghegiar ed ein mussai ora cun ina summa da CHF 10'164.45.

Proposta

La suprastanza communal propona da conceder in credit supplementar da CHF 9'511.20 e d'approbar il rendaquin.

Conclus

La radunanza communală concludă cun gronda majorităd e senza cuntravuschs ed abstensiuns da conceder in credit supplementar da CHF 9'511.20 e d'approbar il quen final dil project da sanar il mulin a Morissen per scaffir la pusseivladad da transformar igl object en in menaschi d'ustria.

b. Cuvrida da betun sin la via Resgia – Tgiern a Vrin

Situaziun iniziala

Ils 25 d'uost 2017 ha la radunanza communală decidiu da conceder in credit da project da CHF 300'000 per ina cuvrida da betun sin la via Resgia -Tgiern a Vrin. La cuvrida da betun ei vegnida fatga sco prevediu cun ina rasada da betun da 16 – 18 cm grossezia sin ina lunghezia da circa 630 m, ina ladezia normala da 3.0 m plus in slargament ellas stortas ed ina surfatscha totala da circa 2'500 m². Il trutg da viandar che meina parzialmein sper la via da carrar vegn aunc fatga en connex cun las lavurs ordinarias da manteniment dalla reit da sendas da viandar.

Ils cuosts dil project ein stai calculai cun CHF 300'000.

- Lavurs impressari da baghegiar	CHF	270'611.30
- Submissiun e survigilonza da baghegiar	CHF	8'000.00
- Nunprevediu	CHF	21'388.70

Ils cuosts effectivs dil project muntan a CHF 255'404.35 e secumponan sco suonda.

- Lavurs impressari da baghegiar	CHF	228'612.65
- Lavurs dil survetsch tecnic dalla vischnaunca	CHF	7'155.00
- Spilgers, petgas da via, ulteriur material	CHF	6'172.60
- Submissiun e project	CHF	7'862.10
- Survigilonza da baghegiar	CHF	4'500.00
- Lubientschas	CHF	1'102.00

Dil credit da CHF 300'000.00 ei buca vegnida duvrada ina summa da CHF 44'595.65.

Proposta

La suprastonza communală propona d'approbar il quen final.

Conclus

La radunanza communală concludă unanimamein d'approbar il quen final dil project per ina cuvrida da betun sin la via Resgia – Tgiern a Vrin cun ina summa da CHF 255'404.35.

c. Cuvrida da betun sin la via Quadra - Sogn Bistgaun a Degen

Situaziun iniziala

Ils 16 da mars 2018 ha la radunanza communală decidiu da conceder in credit da project da CHF 200'000 per ina cuvrida da betun sin la via via Quadra – Sogn Bistgaun a Degen. La cuvrida da betun ei vegnida fatga sco prevediu cun ina rasada da betun sin la via e cun ulivar il plaz denter la seiv dalla vart sut dil plaz da ballapei e la via communală.

La calculaziun da cuosts cunteneva suandontas posiziuns.

Lavurs da construcziun	CHF 173'672.00
Publicaziun, survigilonza, geometer	CHF 10'000.00
Nunprevediu, reserva	CHF 16'328.00
Total cuosts inclusiv 7.7 % taglia sin valeta augmentada TVA	CHF 200'000.00

Ils cuosts effectivs dil project inclusiv 7.7 % taglia sin valeta augmentada TVA muntan a CHF 159'842.85 aschia che CHF 40'157.15 dil credit ein buca vegni duvrai.

Proposta

La suprastonza communal propona alla radunanza communal d'aprobar il rendaquin dil project per la sanaziun dalla Via Quadra – Sogn Bistgaun a Degen.

Conclus

La radunanza communal concluda unanimamein d'aprobar il quen final dil project per ina cuvrida da betun sin la via Quadra – Sogn Bistgaun a Degen cun ina summa da CHF 159'842.85.

d. Vehichel communal pil survetsch tecnic dalla vischnaunca

Situaziun iniziala

Ils 15 da zercladur 2018 ha la radunanza communal decidiu da conceder in credit da CHF 160'000 per cumprar il niev vehichel communal Lindner Lintrac 90 cun taglia-neiv Kalbacher, criez da neiv Hauer ed ina pala da luvrar Göweli e da brattar en il tractur Lamborghini. Il tractur niev ei vegnius furnius. Las expensas pil brat dil tractur muntan a CHF 159'429.00 aschia che CHF 571.00 dil credit ein buca vegni duvrai.

Il menader dil survetsch tecnic dalla vischnaunca, Mario Alig, confimescha ch'ei retracta d'ina buna maschina ch'ademplescha las pretensiuns. Previu seigi da schar ir las maschinas veglias aschiditg ch'ellas van e remplazzar quellas ton ditg sco pusseivel.

Proposta

La suprastonza communal propona d'aprobar il rendaquin.

Conclus

La radunanza communal concluda unanimamein d'aprobar il rendaquin per ogl acquist d'in vehichel communal pil survetsch tecnic dalla vischnaunca cun ina summa da CHF 159'429.00.

7. Varia

1) Diever gratuit dallas pendicularas Sursaissa Mundaun pils affons dalla scola obligatoria Lumnezia

La suprastonza communal ha decidiu che la vischnaunca surpren per la sesiun d'unviern 2018/19 ils cuosts digl abonnement da sesiun per il diever dallas pendicularas Sursaissa Mundaun dils affons tochen la vegliatetgna ch'els fineschan la scola obligatoria, cumpriu tals che frequenteschan gimnasis e scolas da talents. A quels che han già retratg ogl abonnement la proxima sesiun d'unviern vegn restituida la summa da CHF 110.00. A quels che han cumprau il pass da skis Surselva 2018/19 vegn era restituida mo quella summa. Ils cuosts da CHF 16'000 – 17'000 vegnan fiananziai sur la vischnaunca. Cheutras duei oravontut vegnir promovius il sport d'unviern.

2) Traffic public gratuit

Ogl onn vargau ha la vischnaunca giu fatg ina cunvegna cun la AutoDaPosta Svizra SA per che indigens e hospes sappien nezegiar gratuitamein ils mieds da traffic publics duront la sesiun d'unviern 2017/18 cun in cuost brut da CHF 100'500.00. La suprastonza communal ha decidiu da far cun la AutoDaPosta SA la medema cunvegnentscha per la proxima sesiun d'unviern 2018/2019.

3) Punt sur il Rein da Sumvitg ella Greina

Oz ei vegnida fatga la collaudaziun dalla punt nova sur il Rein da Sumvitg ella Greina. Ella ei vegnida prida en funcziun. L'inauguraziun da quella punt da sugars, ch'ei vegnida baghegiada ensemens cun la vischnaunca da Sumvitg ed il Club Alpin Svizzer vegn ad haver liug la stad 2019.

4) Bus Alpin Greina

Il Bus Alpin Greina cursescha entochen la fin settember da Vrin tochen Puzzatsch. Da tschella vart dalla Greina ei il bus da Olivone tochen Diga di Luzzzone / Pia Geirett staus en funcziun mo entochen ils 2 da settember 2018. Ei dat il giavisch d'adattar igl urari aschia ch'il bus mass mintgamai aschiditg che la camona dil Terri ei aviarta igl atun.

5) Finiziun

Il president communal Duri Blumenthal engrazia als convischins che han priu part dalla radunanza communal per lur preschientscha e buna collaborazion ed envida da prender part digl aperitiv che vegn purschius suenter la radunanza.

7144 Vella, ils 05 d'october 2018

Il president:

Igl actuar:

Duri Blumenthal

Marcus Cavegn